

ผ่านพิสดาร

ที่ กต ๐๗๐๓/๔๘๑

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗

เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย-ฟิลิปปินส์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๙๗๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ากระทรวงคมนาคมได้เสนอเรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ มาเพื่อดำเนินการ และขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งขอให้พิจารณาว่าเรื่องข้างต้นมีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ หรือไม่ เพราะเหตุใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. โดยที่บันทึกความเข้าใจลับ (Confidential Memorandum of Understanding) มีผลผูกพันประเทศไทยให้เปิดเสรีการค้าบริการสาขาการบิน จึงมีประเด็นพิจารณาว่าเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ หรือไม่

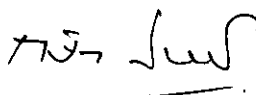
๒. ตามแนวปฏิบัติที่ผ่านมา บันทึกความเข้าใจลับฯ ประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภา เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ไม่ได้บัญญัติหนังสือสัญญาประเภทที่กล่าวข้างต้นไว้ และถึงแม้ว่าในปัจจุบันรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีผลใช้บังคับแล้ว แต่ขณะนี้หลักเกณฑ์พิจารณายังไม่ชัดเจนเนื่องจากยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา ตามที่รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ กระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ในกรณีที่มิมีปัญหา ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ตามมาตรา ๑๙๐ วรรค ๖ ของรัฐธรรมนูญฯ

/ ๓. ในส่วน...

๓. ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศนั้น เห็นว่า เมื่อคำนึงถึงความสำคัญ
ของสาขาบริการการบินต่อเศรษฐกิจของประเทศและของโลกในปัจจุบัน ประกอบกับคำวินิจฉัย
ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วม
ไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑^๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม
๒๕๕๑ เรื่อง การลงนามเอกสารสำคัญในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๐
และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บันทึกความเข้าใจลับฯ ฉบับนี้น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีผล
ผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ตามมาตรา ๑๙๐
วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๐๖๘

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗

^๑ หนังสือสัญญาใดที่คณะรัฐมนตรีจะไปดำเนินการทำกับประเทศอื่นหรือกับองค์การระหว่างประเทศมีลักษณะของ
หนังสือสัญญาที่อาจมีผลเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรืออาจมีผลเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิ
อธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศก็ต้องนำหนังสือสัญญานั้นขอความเห็นชอบ
ของรัฐสภาก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง และวรรคสาม

ส่วนหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น มีความชัดเจนของ
ถ้อยคำอยู่แล้ว แต่สำหรับหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง
และหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ นั้น เป็นเรื่องที่ทำ
หนังสือสัญญาจะต้องใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนที่จะดำเนินการทำหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยต้องพิจารณาว่าหากกระทำ
ไปแล้วจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือมีผลผูกพันตามประเภทของหนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง บัญญัติ
ไว้หรือไม่ แล้วตัดสินใจว่าจะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่